

Prof. MUDr. Jiří Widimský, DrSc., se dožívá 95 let

Mohu považovat za štěstí, že jsem měl možnost poznat osobně jednoho z nestorů české kardiologie, profesora MUDr. Jiřího Widimského, DrSc., FESC, FAHA. Až donedávna byl velmi aktivní a docházel na Klinikou kardiologie IKEM v Praze. Člověku se proto ani nechce věřit, že pan profesor se letos dožívá 95 let. Narodil se 31. března 1925 v Plzni, a jak jsem psal k jeho 90. narozeninám, není v České republice internisty nebo kardiologa, který by tohoto výjimečného člověka neznal. Většina lékařů si jej pamatuje jako přednášejícího na různých fórech a především jako člena zkušebních atestačních komisí, a to jak pro vnitřní lékařství, tak pro kardiologii. Zaměřoval se ve svých otázkách především na znalosti podpořené medicínou založenou na důkazech. Z tohoto důvodu byl často považován za postrach, ale na druhé straně přispěl k výraznému zvýšení kvality odborné přípravy.

Osobně jsem se s panem profesorem setkal poprvé u příležitosti mezinárodního symposia o plicní cirkulaci v roce 1989, pořádaného Československou společností fyziologie a patologie dýchání pod záštitou Evropské kardiologické společnosti a Evropské společnosti pro patofyziologii dýchání (později Evropské pneumologické společnosti). Pan profesor byl jedním z hlavních organizátorů a pro mě to byl první opravdový mezinárodní kongres, kterého jsem se účastnil s posterovým sdělením. Tehdy jsem pracoval na II. interní klinice dnešní Všeobecné fakultní nemocnice a byl zařazen do kardiopulmonální skupiny. Snažili jsme se diagnostikovat pravostrannou katetrizační různé typy plicní hypertenze a pracovali na jejím ovlivnění pomocí prostoglandinu E1. O dva roky později, již po změně režimu, jsem za ním došel osobně do jeho pracovny v areálu Thomayerovy nemocnice a dovolil si jej požádat o doporučující dopis k absolvování zahraniční stáže. Povzbudil mě tím, že je potřeba podporovat mladé lidi se zájmem o vědu. Tak nepochybně přispěl k mému dalšímu profesnímu rozvoji. Následující rok jsem se i díky jeho doporučení dostal poprvé na několikaměsíční stáž do St George's Hospital v Londýně. Tam jsem viděl poprvé katetrizační ablace supraventrikulárních arytmií, které mi

učarovaly a o rok později jsem se po tříměsíční stáži v Texas Heart Institute v Houstonu definitivně rozhodl věnovat se arytmiologii.

Rád bych v této souvislosti vyzdvihl skutečnost, že jméno profesora Widimského je nerozlučně spjato s Ústavem pro choroby oběhu krevního (ÚCHOK), který byl jedním z tzv. Krčských ústavů spojených později (v roce 1971) pod hlavičku Institutu klinické a experimentální medicíny (IKEM) v Praze. Do ÚCHOK totiž nastoupil profesor Widimský po krátkém působení v Karlových Varech v roce 1951, tedy v době jeho založení. Postupně si osvoji řadu znalostí a v roce 1957 získal titul kandidáta lékařských věd (CSc.) za práci „Juvenilní hypertenze“. Roky 1961–1962 strávil jako stipendista Švédské kardiologické společnosti v Sahlgrenska University Hospital v Göteborgu. V roce 1962 se po návratu ze studijního pobytu stal vedoucím kardiopulmonální laboratoře ÚCHOK. Byl u zrodu řady studií a publikací, které byly často citovány po celém světě. Habilitační práci na téma „Kardiopulmonální funkce při jednostranné okluzi plicnice“ obhájil na jaře 1968 na vědecké radě 2. lékařské fakulty. Hned poté obhájil titul DrSc. za monografii „Plicní hypertenze“. Po založení IKEM v roce 1971 se stal prof. Widimský přednostou II. interní výzkumné základny, která byla po roce 1989 přejmenována na Klinikou kardiologie IKEM. V té době se stal profesorem vnitřního lékařství 3. lékařské fakulty UK v Praze (1978). V roce 1983 byl odvolán z funkce přednosty z politických důvodů a vedením pracoviště byl pověřen profesor Fabián. Profesor Jiří Widimský zůstal vedoucím subkatedry kardiologie IPVZ v Praze až do roku 1993 a organizoval dále výchovu internistů a kardiologů. Současně zůstal až do současnosti vědeckým pracovníkem Kliniky kardiologie IKEM. Svou autoritou nám významně pomohl k založení centra pro diagnostiku a léčbu plicní hypertenze. Stručnou historii rozvoje kardiologie v IKEM popsal poutavě na webových stránkách tohoto pracoviště (<https://www.ikem.cz/cs/kardiocentrum/klinika-kardiologie/o-nas/historie/a-173/>).

Profesor Jiří Widimský zastával v průběhu let celou řadu funkcí v našich odborných společnostech. Byl dlouholetým členem České kardiologické a internistické společnosti, je čestným členem České lékařské společnosti J. E. Purkyně, České kardiologické společnosti, České internistické společnosti ČLS JEP a České společnosti pro hypertenzi, jakož i voleným členem České lékařské akademie. Po mnoho let byl šéfredaktorem časopisu *Cor et Vasa* a předsedou redakční rady *JAMA-CS*. Kromě výše popsaných aktivit v Československu a později v České republice se profesor Widimský prosadil jako jeden z mála našich kardiologů výrazně i za hranicemi. Od roku 1976 do roku 1984 byl členem výboru Evropské kardiologické společnosti, přičemž v druhém období se stal jejím viceprezidentem. V sedmdesátých letech byl navíc konzultantem Světové zdravotnické organizace. Vzpomínal na to, jak složité bylo získávat povolení k cestám na schůze a kolik musel získat před každou cestou razítek, včetně uliční organizace komunistické strany.

O nadání, píli, odborném přehledu a přirozené potřebě dělit se o své bohaté znalosti svědčí autorství nebo spoluautorství přibližně 1 000 odborných časopiseckých publikací a 60 monografií nebo kapitol v monografiích. Řada z nich byla publikována v zahraničí. Jeho přednášky pro studenty nebo lékaře byly precizní a velice informativní. Ještě ve svých 90 letech pan profesor přednášel v IKEM skupině Kardio 35 o plicní embolii.

Za svůj celoživotní přínos pro české zdravotnictví získal v roce 2005 profesor Widimský zvláštní uznání ministra zdravotnictví. V roce 2007 byl jmenován čestným členem European Society of Hypertension a dostal Hlávkovu medaili za celoživotní vědeckou práci. V roce 2010 mu Nadace Dagmar a Václava Havlových VIZE 97 udělila čestné uznání za celoživotní vědeckou práci. Výčet ocenění je mnohem vyšší.

Je také nezbytné připomenout, že na všech zmíněných úspěších prof. Widimského se podílela významně jeho manželka Dáša. Dva synové, Petr a Jiří, se inspirovali otcovým příkladem a patří mezi přední české kardiology. Vnuk Jiří pracuje v Krajské nemocnici v Liberci a úspěšně složil minulý rok atestaci z kardiologie.

Cítím se poctěn, že jsem mohl profesora Jiřího Widimského osobně blíže poznat. Vždy, když napsal novou monografii, přinesl mi ji do pracovny i s osobním věnováním. Zajímal se o novinky a ptal se mě na některé názory. K významnému životnímu jubileu bych rád touto cestou panu profesoru Widimskému jménem všech spolupracovníků Kliniky kardiologie IKEM v Praze rád popřál vše nejlepší a poděkoval mu za jeho práci pro toto pracoviště a pro českou kardiologii.

Josef Kautzner

Pan profesor Jiří Widimský se dožívá životního jubilea

Vážený pane profesore,

dovolím si navázat na laudaci pana profesora Josefa Kautznera a přidat se za výbor České kardiologické společnosti ke gratulaci k Vašemu významnému životnímu jubileu. Ve výše uvedeném textu je shrnutý Váš profesionální život tak, jak ty dlouhé roky šel. Mohu tedy dnes navázat po pěti letech od laudace k devadesátým narozeninám osobním pozdravem za všechny české kardiology, pro něž jste byl po mnoho let „legendou kardiologických atestací“ – měl jste tehdy pověst nekompromisního, přísného examinatora, který je současně známý mírným sarkasmem při diskusích nad otázkami, které byly probírány, měl jste ale také nadhled a pochopení pro nervozitu zkoušeného. Byl jste pro nás mladší ikonou v oboru kardiologie a byl jste ohromným příkladem, jak je v medicíně nezbytné trvalé

studium literatury, připomínek všeho nového, co se objevilo v písemnictví. A při našich pozdějších osobních setkáních bylo možné poznat, že medicína a kardiologie zvláště jsou pro Vás celoživotní prioritou, že pro Vás nikdy nepřestanou touto prioritou být ani tehdy, když to většinou jiní již nedokážou. Přijměte proto, vážený pane profesore, velký dík za Vaši celoživotní práci pro českou kardiologii, současně přijměte i přání dobrého zdraví a radosti z pracovitosti Vašich synů Petra a Jiřího, nejmladšího kardiologa Jiřího, další generace Vašich vnoučat a také z Vašich pravníků a pravnuček!

*Za výbor ČKS a také za všechny české kardiology
Vás moc srdečně zdraví,*

Michael Aschermann